

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС
ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

РЎЙХАТГА ОЛИНДИ
№ ВМ – 343 - 5A3406012 – 2.09
« 1 » Июль 2003 й

«ТАСДИҚЛАНДИ»
Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус
таълим вазирлиги

« 8 » Июль 2003 й

**ХАЛҚАРО ИНВЕСТИЩ
УЛАРНИНГ МОЛИЯВИЙ
ТАЪМИНОТИ**
**Фанидан
ДАСТУР**

**Олий таълимнинг 340000 —«Бизнес ва бошқарув»
таълим соҳасидаги 5A3406012 — «Капитал қўйилмаларим
молиялаштириш ва уларнинг мониторинги»
магистратура мутахассислиги учун**

Тузувчи: доц. Каримов Н. Ф.

Тақризчилар: доц. Собиров О. Ш.,
к.ўқ. Маматов Б. С.

Ишлаб чиқариш ва капиталнинг интернационаллашуви замонавий иқтисодиётнинг ўзига хос хусусиятини ифодалайди. Ўзбекистон иқтисодиётини ривожлантиришнинг бош йўналиши сифатида унинг жаҳон хўжалигига киритилишининг комплекс стратегиясини шакллантиришга эҳтиёж сезилмоқда. Ҳукуматимиз ислоҳотларнинг ҳозирги босқичида хорижий инвестицияларни жалб қилишга катта эътибор қаратмоқда. Шунинг учун бозор иқтисодиётига ўтишдаги асосий муаммолардан бири чекланган молиявий ресурслардан самарали фойдаланиш механизмини ишлаб чиқиш, уни ҳукумат миқёсида ва алоҳида корхоналар миқёсида хорижий тажриба ва услубни ҳисобга олган ҳолда кўллашдир. Шу боисдан "Халқаро инвестициялар ва уларинг молиявий таъминоти" фанининг асосий мақсади магистрантларга халқаро инвестицияларнинг мазмуни-моҳиятини ўргатиш, уларнинг миллий иқтисодиётимизни ривожланишидаги роли, турлари ва молиявий таъминоти ҳамда уларни самарали ишлатиш механизмини ишлаб чиқишдан иборат.

Интернационализация производства и капитала представляют собой одну из характерных черт современной экономики. Экономика Ўзбекистана нуждается в формировании комплексной стратегии включения Ўзбекистана в мировое хозяйство. Правительство Республики на нынешнем этапе реформ делает большую ставку на привлечение иностранных инвестиций. Поэтому одно из важных проблем перехода к рыночной экономике становится разработка механизма эффективного использования ограниченных финансовых ресурсов как на государственном уровне, так и на отдельных предприятиях с учетом зарубежного опыта и методики. Исходя из этого, основной целью дисциплины «Международные инвестиции и их финансовое обеспечение» является обучение магистрантов сущности и значения международных инвестиций, их роли в развитии национальной экономики, видов международных инвестиций и их финансового обеспечения, разработке механизма эффективного использования международных инвестиций.

Internationalisation of production and capital represents one of the characteristic features of modern economy. The transition to market economy as a main line of development of the national economy requires formation of complex strategy of Uzbekistan's inclusion in the global economy. Government of the Republic at a present stage of reforms puts the large attention on attraction of the foreign investments. Therefore

1. СЎЗ БОШИ

Иқтисодиётда таркибий ўзгаришларга эришишда ҳамда банк-молия тизимларини ривожлантиришда халқаро инвестицияларнинг аҳамияти ошиб бормокца. Бу жараёнларда уларни молиявий маблағлар билан таъминлаш ўзига хос аҳамият касб этади.

Ўқув фанининг мақсад ва вазифалари, бошқа фанлар билан ўзаро боғланиши

"Халқаро инвестициялар ва уларнинг молиявий таъминоти" фанини ўқитишининг асосий мақсади магистрантларга халқаро инвестициялардан самарали фойдаланиш ҳамда уларни молиялаштириш механизмини ўргатишдан иборат. Ушбу мақсаддан келиб чиқсан ҳолда фанининг асосий вазифаси халқаро инвестицияларнинг моҳияти, турлари, молиявий таъминоти, миллий иқтисодиётимизни ривожлантиришдаги

аҳамияти ҳамда улардан самарали фойдаланиш механизмини ишлаб чикиш усулларини ўргатиш ҳисобланади.

Мазкур фан "Бозор иқтисодиёти назарияси ва амалиёти", "Инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш механизми", "Халқаро инвестиция бозори", "Халқаро валюта ва ҳисоб операциялари", "Инвестицион таҳлил", "Инвестиция лойиҳалари мониторинга, давлат инвестиция сиёсати" каби фанлар билан бевосита боғлиқ бўлиб, магистрантлардан ушбу фанларни ҳам ўзлаштириш талаб этилади.

Фан бўйича билим, қўникма ва малакаларга талаблар

Ушбу фанни ўрганиш жараённида магистрантлар тегишли билимга, қўникма ва малакаларга эга бўлишлари лозим.

Магистрантлар умумназарий фанлардан олган билимлари билан бир қаторда халқаро иқтисодий муносабатлар, инвестиция ва хорижий инвестиция соҳасидаги қонунчилик, ҳамда инвестиция сиёсатидаги ўзгаришлардан хабардор бўлишлари лозим.

"Халқаро инвестициялар ва уларнинг молиявий таъминоти" ўкув фани бўйича магистрантлар қўйидагиларни билишлари лозим:

- халқаро инвестициянинг моҳияти ва асосий йўналишлари;
- халқаро инвестиция бозори ва унинг таркиби;
- Ўзбекистон иқтисодиётига халқаро инвестицияларни жалб қилиш ва улардан фойдаланиш;
- халқаро инвестицияларнинг молиявий таъминоти;
- инвестиция фаолиятини бошқаришнинг халқаро ҳуқуқларини;
- халқаро инвестицияларни асосий етказиб берувчилари ва уларни инвестициялаш шартлари;
- халқаро инвестициялар бўйича инвесторлар билан мулоког олиб бориш;
- инвестициялаш бўйича келишув баённомаларини тузиш ва шартномалар тузиш;
- халқаро инвесторлар томонидан инвестициялаш му.чжалланаётган лойиҳаларнинг иқтисодий самарадорлигини баҳолаш;

Магистрантлар мазкур ўкув фани бўйича юқорида кўрсатиб ўтилган мавзулар бўйича аниқ тасаввурга эга бўлишлари, билимларини амалиётда қўллай олишлари ҳамда янгиликларни ўзлаштира билишлари керак. Шунингдек, улар компьютерлардан ва *)ошқа замонавий ахборот технологиялардан фойдаланиш асосларини ўргатувчи фанларни ҳам ўзлаштиришлари лозим.

Ўқитиши жараённида назария ва амалиёт бирлигини, магистрантларнинг мустақиллигини таъминловчи ўкув жараёнини, уларнинг билим ва илмга бўлган қизиқишини ошириш билан бирга мустақил билим олишига шароит яратиб бериш зарур.

"Халқаро инвестициялар ва уларнинг молиявий таъминоти" дан олган билимлар магистрантларга олий ўкув юртини ялагандан сўнг, кундалик фаолиятида учрайдиган долзарб ш масалаларни ечишда ҳамда замонавий иқтисодиётга дойр гётларни ўрганиб, малакаларини оширишларида ҳам қўл келади.

Амалий, семинар ва лаборатория машғулотлари бўйича бажариладиган ишлар миқдорига минимал талаблар

Ўкув дастурида келтирилган амалий (семинар) машғулотлар[^]лари юзасидан магистрант тегишли мавзулар бўйича шктилар олади, рефератлар ва мустақил ишлар тайёрлайди ҳамда нет ўқитувчиси назоратида улар юзасидан оғзаки сухбатдан ўтадилар.

Машғулотлар ҳажми бўйича тавсиялар

Ўкув жараёнида режага мувофиқ олдин маъруза, кейин амалий улот ўтказилади. Ўтилган мавзулар бўйича магистрантлар ақил ўрганиши учун алоҳида мавзулар бўйича уй вазифалари гади. Магистрантларнинг олган билимларини аниқлашнинг оғзаки ёзма назорат усуслари қўлланилади.

Талабалар билимини баҳолаш учун ўтказиладиган назорат тадбирлари миқдори

Ушбу фан бўйича талабаларнинг рейтинг тизими бўйича жорий, [қ ва якуний баҳолаш асосида белгиланади.

Фан ўқитиладиган ҳар бир семестрда икки маротаба жорий :аш, икки маротаба оралиқ баҳолаш ва бир маротаба якуний :аш (ёзма кш усулида) амалга оширилади. Агар фан бир неча тр ўқитилиши кўзда тутилса, олдинги семестрлар ниҳоясида 1Й баҳолаш оғзаки ёки тест усулида амалга оширилиши мумкин. ги семестрда эса якуний баҳолаш фақат ёзма иш усулида а. оширилади.

Компьютер, информацией ва бошқа замонавий ўқитиш технологияларини қўллаш

Куйидагилар "Халқаро инвестициялар ва уларнинг молиявий таъминоти" фанини ўқитишда фойдаланиладиган компьютер, информацион ва бошқа замонавий ўқитиш технологияларидан фойдаланишнинг таркибий қисмлари ҳисобланади:

- ўкув мақсадлари ва вазифалари каталогини ишлаб чиқиш;
- ўкув мақсадларини назорат (тест) топширикларига кўчириш;
- тарқатма материаллардан, тестлар тўпламидан, слайд ва компьютер дастурларидан фойдаланиш;
- режалаштирилган мақсадларни бажарилишини баҳолаш.

Магистрантларга фанни замонавий усулда ўргатиш, уларнинг мустақил билим олишига шароит яратиш ҳамда олган билимини мустақил равишда баҳолаш учун куйидагилардан фойдаланилади:

- магистрантларни олдиндан тарқатма материаллар билан таъминлашга эришиш;
- магистрантларга билимлари ўзлари баҳолашлари учун шароит яратиб бериш;
- магистрантларнинг билимини таянч иборалари асосида баҳолашни жорий қилиш;
- магистрантларни кичик гурухларга бўлиб, ўқитувчилар раҳбарлигига мустақил билим олишга ўргатиш ва х.к.

Бу фанни ўқитишда инвестиция соҳасига тегишли қонунлар, хукумат қарорлари, инвестиция дастури, низомлар ва инвестиция лойиҳаларини баҳолашнинг компьютер дастурларидан, янги компьютер технологиялардан, тарқатма материаллардан, тестлар гўпламидан ҳам фогвдаланиш мумкин.

Иш дастурини тузишга оид услубий тавсиялар

Мазкур фан «Капитал қўйилмаларни молиялаштириш ва уларнинг мониторинги», «Давлат инвестициялари»

мутахассисликларида биринчи семестрда, «Халқаро инвестициялар» мутахассислигига эса тўртингчи семестрда ўқитилиши мўлжалланган. Бу фанни ўқитишда инвестиция фаолиятига тегишли қонунлар, хукумат қарорлари, Ташқи иқтисодий алокалар агентлиги, Молия вазирлиги, Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг амалий материаллари, банкларда лойиҳаларни таҳлил этиш бўйича

тавсияномалар, нлзомлардан, шунингдек, компьютер дастурларидан, сайдлардан фойдаланиш лозим.

2. ФАН ДАСТУРИ

"Халқаро инвестициялар ва уларнинг молиявий таъминоти" фани бўйича маъруза мавзулари

Фанинг предмети ва мазмуни. Халқаро инвестицияларнинг моҳияти ва асосий йўналишлари

Фанинг предмети ва вазифалари, бошқа фанлар билан ўзаро боғлиқлиги. Халқаро инвестициялар тушунчаси. Халқаро инвестицияларнинг обьекти ва субъекти. Халқаро инвестицияларнинг ўзига хос хусусиятлари ва тамойиллари. Халқаро инвестицияларнинг асосий йўналишлари. Халқаро инвесторлар ва улар фаолиятининг тавсифи. Ўзбекистан инвестиция сиёсатининг халқаро инвестиция сиёсати билан уйғунлашуви.

Халқаро инвестиция сиёсати ва унинг асосий мезонлари

Халқаро инвестиция сиёсатининг моҳияти. Халқаро инвестиция сиёсатининг мезонлари. Жа%он инвестиция оцими ва унинг йўналиш мезон.ё1ари.

Халқаро инвестиция бозори ва унинг таркиби

Халқаро инвестиция бозорига тавсиф. Халқаро инвестиция бо.;ори иштирокчилари ва улар фаолиятига тавсиф. Халқаро инвестиция бозорида маркетинг тадқиқотларининг роли ва асосий концепциялари. Халқаро инвестиция бозорида трансмиллий кемпаниялар.

Халқаро инвестициялаш

Инвестицияларни киритиш мумкин бўлган молия бозорининг \ мумий портфели. Оддий акцияларнинг халқаро индекслари. Чет эл гѓвиестиациялари бўйича даромад ва рисклар. Халқаро лизинг.

Халқаро инвестицияларни асосий етказиб берувчилари ва уларнинг инвестициялашдаги шартлари

Халқаро инвестицияларнинг асосий етказиб берувчилари. Инвестиция фаолиятини амалга ошириш босқичлари. Трансмиллий компанияларнинг инвестиция фаолияти. Халқаро молиявий институтлар фаолияти. Капитал экспорт цилувчи давлатлар.

Халқаро инвестиция шартномаларини тузиш

Халқаро инвестиция шартномалари ва уларнинг турлари. Халқаро инвестицияларни икки томонлама мувофиқлаштириш ва тартибга солиш хусусиятлари. Чет эл инвестициялари шартномаларини рағбатлантиришдаги асосий йўриқномалар. Опционлар ва уларнинг турлари (опцион «колл», опцион «пут»). Фьючерс шартномалари. Фьючерс бозорлари.

Халқаро инвестицияларнинг молиявий таъминоти

Халқаро инвестицияларнинг молиявий таъминоти ва инвестицияларни молиялаштириш механизми. Халқаро инвестицияларни молиялаштириш услублари ва турлари. Синдикатлашган кредитлар ва уларни амалга ошириш. Инвестицияларни амалга ошириш ва берилган кредитларни чўйтариш юзасидан мониторингни тагикил чилиш.

Халқаро инвестицияларда валюта рискларини бошқариш

Хорижий валютани сотиб олишни ташкил этиш ва ундаги рисклар. Хорижий валютани сотиш ва конвертация муаммолари. Халқаро инвестициялар портфелини хеджирлаш. Валюта рискларини бошцариш.

Халқаро инвестициялар портфелини бошқариш

Халқаро инвестициялар портфелини шакллантириш. Пассив ва активларга ёндашиш. Халқаро инвестициялар портфелининг даромадлилигини таҳлил қилиш. Доимий ва ўзгарувчан инвестициялаш капиталидаги даромадлилик. Халқаро инвестициялар портфели рискларини ба%олаш ва уларни пасайтириш.

Ўзбекистон иқтисодиётида халқаро инвсстиялардан фойдаланиш

Ўзбекистон иқтисодиётида халқаро инвестицияларнинг аҳамияти. Ўзбекистан иқтисодиётига чет эл капиталини жалб этишни рағбатлантириш. Республикада халқаро инвестицияларни устувор соҳаларга йўналтириш ва уларни молиялаштириш. Чет эл капиталидан самарали фойдаланиш.

Халқаро инвестиция кредитларишшг андеррейтингини ташкил этиш

Андеррейтинг тушунчаси. Инвестицион кредитларнинг андеррейтингини ташкил этишнинг ўзига хос хусусияти ва мазмuni. Андеррейтинг ўтказиш механизми. Инвестицион кредитлар андеррейтингининг кредит самарадорлиги ва уни қайтаришдаги роли. Ўзбекистонда инвестицион кредитларни андеррейтингини ташкил этиш.

3. АМАЛИЙ (СЕМИНАР) МАШГУЛОТЛАР МАВЗУЛАРИНИНГ ТАХМИНИЙ РЎЙХАТИ

Халқаро инвестицияларнинг моҳияти ва асосий йўналишлари

Халқаро инвестициялар тушунчаси. Халқаро инвестицияларнинг обьекти ва субъекти. Халқаро инвестицияларнинг ўзига хос хусусиятлари ва тамойиллари. Халқаро инвестицияларнинг асосий йўналишлари. Халқаро инвесторлар ва улар фаолиятининг тавсифи. Ўзбекистон инвестиция сиёсатининг халқаро инвестиция сиёсати билан уйғунлашуви.

Халқаро инвестиция сиёсати ва унинг асосий мезонлари

Халқаро инвестиция сиёсатининг моҳияти. Халқаро инвестиция сиёсатининг мезонлари. Жаҳон инвестиция оқими ва уларнинг йўналиш мезонлари.

Халқаро инвестиция бозори ва унинг таркиби

Халқаро инвестиция бозорига тавсиф. Халқаро инвестиция бозори иштирокчилари ва улар фаолиятига тавсиф. Халқаро инвестиция бозорида маркетинг тадқиқотларининг роли ва асосий концепциялари. Халқаро инвестиция бозорида трансмиллий компаниялар.

Халқаро инвестициялаш

Инвестицияларни киритиш мумкин бўлган молия бозорининг умумий портфели. Оддий акцияларнинг халқаро индекслари. Чет эл инвестициялари бўйича даромад ва рисклар.

Халқаро лизинг.

Халқаро инвестицияларни асосий етказиб берувчилари ва уларнинг инвестициялашдаги шартлари

Халқаро инвестицияларнинг асосий етказиб берувчилари. Инвестиция фаолиятини амалга ошириш босқичлари. Трансмиллий кокпанияларнинг инвестиция фаолияти. Халқаро молиявий институтлар фаолияти. Капитал экспорт қилувчи давлатлар.

Халқаро инвестиция шартномаларини тузиш

Халқаро инвестиция шартномалари ва уларнинг турлари. Халқаро инвестицияларни икки томонлама мувофиқлаштириш ва тартибга солиши хусусиятлари. Чет эл инвестициялари шартномаларини рағбатлантиришдаги асосий йўриқномалар. Опционлар ва уларнинг турлари (опцион «колл», опцион «пут»). Фьючерс шартномалари. Фьючерс бозорлари.

Халқаро инвестицияларнинг молиявий таъминоти

Халқаро инвестицияларнинг молиявий таъминоти ва инвестицияларни молиялаштириш механизми. Халқаро инвестицияларни молиялаштириш услублари ва турлари. Синдикатлашган кредитлар ва уларни амалга ошириш. Инвестицияларни амалга ошириш ва берилган кредитларни қайтариш юзасидан мониторингни ташкил қилиш.

Халқаро инвестицияларда валюта рискларини бошқариш

Хорижий валютани сотиб олишни ташкил этиш ва ундаги рисклар. Хорижий валютани сотиши ва конвертация муаммолари. Халқаро инвестициялар портфелини хеджирлаш. Валюта рискларини бошқариш.

Халқаро инвестициялар портфелини бошқариш

Халқаро инвестициялар портфелини шакллантириш. Пассив ва активларга ёндашиш. Халқаро инвестициялар портфелининг даромадлигини таҳлил қилиш. Доимий ва ўзгарувчан инвестициялаш капиталидаги даромадлилик. Халқаро инвестициялар портфели рискларини баҳолаш ва уларни пасайтириш.

Ўзбекистон иқтисодиётида халқаро инвестициялардан фойдаланиш

Ўзбекистон иқтисодиётида халқаро инвестицияларнинг аҳамияти. Ўзбекистон иқтисодиётига чет эл капиталини жалб этишни рағбатлантириш. Республикада халқаро инвестицияларни устувор соҳаларга йўналтириш ва уларни молиялаштириш. Чет эл капиталидан самарали фойдаланиш.

Халқаро инвестиция кредитларининг андеррейтингини ташкил этиш

Андеррейтинг тушунчаси. Инвестицион кредитларнинг андеррейтингини ташкил этишининг ўзига хос хусусияти ва мазмуни. Андеррейтинг ўтказиш механизми. Инвестицион кредитлари андеррейтингининг кредит самарадорлиги ва уни қайтаришдаги роли. Ўзбекистонда инвестицион кредитларни андеррейтингини ташкил этиш.

- Курс иши (лойиҳаси) мавзулари рўйхати;
- Халқаро инвестиция бозори ва унинг таркиби;
- Халқаро инвестиция бозорида маркетинг татқиқотлари;
- Халқаро инвестиция оқими ва унинг йуналишлари;
- Халқаро инвестиция бозорида трансмиллий компанияларнинг ўрни;
- Халқаро молия бозори ва унинг таркиби;
- Халқаро инвестициялашдаги шартномалар ва уларнинг турлари;
- Ўзбекистон иқтисодиётига халқаро инвестицияларни жалб қилиш ва улардан фойдаланиш;
- Халқаро инвестициялашда халқаро хуқуқ меъёрлари;
- Халқаро инвестицион кредитларни андеррейтингини ташкил этиш;
- Инвестицион кредитларнинг андеррейтингини ташкил этишини ўзига хос хусусияти ва мазмуни;

- Ўзбекистонда инвестицион кредитларни андеррейтингини ташкил этиш;
- Ўзбекистан иқтисодиётида четили капиталидан самарали фойдаланиш;
- Хорижий валютани сотиб олишни ташкил этиш ва ундаги рисклар;
- Халқаро инвестициялар портфелини хеджирлаш;
- Халқаро инвестициялар портфелини даромадлилигини таҳлил қилиш;
- Халқаро инвестициялар портфели рискларини баҳолаш ва уларни пасайтириш;
- Халқаро инвестиция бозори иштирокчилари ва улар фаолиятига тавсиф.

4. ТАВСИЯ ЭТИЛАЁТГАН МАВЗУЛАР БЎЙИЧА КЎРГАЗМА- НАМОЙИШ МАТЕРИАЛЛАРИ, ЎҚУВ ФИЛЬМЛАРИ ВА БОШҚА ДИДАКТИК МАТЕРИАЛЛАР РЎЙХАТИ

Таълим жараёнида кўргазмали воситалардан, слайдлар ва жадваллардан фойдаланиш кўзда тутилган. Айрим аниқ масалаларни ўрганишда шахсий компьютерлардан ҳам фойдаланиш тавсия угилади.

"Халқаро инвестициялар ва уларнинг молиявий таъминоти" фанини ўрганишда магистрантлар амалий ёрдам тариқасида халқаро молиявий институтларнинг асосий йўналишларини ўрганиш бўйича чизмалар, слайдлар билан таъминланади.

Магистрантларга "Халқаро инвестициялар ва уларнинг молиявий чаъминоти" фанини ўрганишда турли хил ахборот воситаларидан, шу жумладан Интернет тизимидағи куйидаги сайд ва электрон почталардан ҳам фойдаланиш тавсия этилади:

<http://www.bankofamerica.com/investments/>
<http://www.frtib.gov/>
<http://www.worldbank.org/icsid>
<http://www.ici.org/>
<http://www.aimr.org/>
<http://www.nasbic.org>
<http://www.calvertfoundation.org/>
<http://www.optionetics.com/>
<http://invest-faq.com/>
<http://www.oakinv.com/>
<http://www.hondurasinfo.hn/>
<http://farmbill.farmbill.unl.edu/>
<http://www.eagleinvsys.com/>
<http://www.Apexvc.com>
<http://www.wisebuy.co.uk/>
<http://subscribe.ru>
<http://www.bimk.kiev.ua>
<http://tininfo.bigural.ru>
<http://www.bashkortostan.ru>
<http://vuirute.iessl.ru>
<http://tut.by>
<http://www.zelenograd2001.narod.ru>
<http://econsultant.ru>
<http://megapolis.kharkov.ua>
<http://www.rada.kiev.ua>
<http://alyona.nns.ru>

<http://www.hse.ru>
<http://www.samara.ru>
<http://www.vestona.ru>
<http://www.officemart.ru>
<http://www.chtivo.ru>
<http://bdg.preess.net/by>

Шунингдек, Ташқи иқтисодий алоқалар агентлиги, Молия вазирлиги, Маркзий банк, Хорижий инвестициялар бўйича Агентлик, Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки, Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат кўмитаси, "Ўзбекинвест" экспорт-импорт миллий суғурта компанияси ва бошқа вазирлик ҳамда идораларнинг амалий материалларидан, Тошкент давлат иқтисодиёт университети, Тошкент Молия институтида тайёрланган ўқув фильмлар, дидактик материаллар ва мультимедия иловаларидан фойдаланиш тавсия этилади.

5. ЎЗЛАШТИРИШ НАЗОРАТИ

Магистрантларни ўзлаширишларини баҳолаш семестр давомида мунтазам рошишда олиб борилади ҳамда жорий, оралиқ ва якуний баҳолаш орқали амалга оширилади;. Жорий ва оралиқ баҳолаш турларига ажратилган баллар микдори ўқув режасида фанга ажратилган соатнинг 70 фоизи, якуний баҳолаш эса 30 фоизи микдорида белгиланган

"Халқаро инвестициялар ва уларнинг молиявий таъминоти" фанидан магистрант тўплаши мумкин бўлган максимал балл 80 га teng бўлиб, шундан жорий баҳолашга 28, оралиқ баҳолашга 28, якуний баҳолашга 24 балл ажратилади. Жорий ва оралиқ баҳолаш турларига белгиланган баллар қўйидаги мезонлар асосида қўйилади:

- магистрантнинг ўқув жараёнидаги давомати ва фаоллиги;
- амалий (семинар) машғулотларга тайёргарлик даражаси;
- долзарб мавзулар бўйича рефератлар ёзиши;
- мустақил таълим учун берилган назорат ишларини бажариши;
- фан бўйича кўргазмали куроллар тайёрлаши.

Таянч тушунчаларга асосланган ёзма иш ўтказиш тартиби "Рейтинг тизимини якуний баҳолаш босқичида "Ёзма иш" усулини тадбиқ этиш бўйича намунавий Низом" билан белгиланади. Семестр давомида фанлар бўйича тўпланган баллар қўйидаги ўзлашириш кўрсаткичлари билан баҳоланади:

86 - 100 фоизгача (68,8 баллдан 80 баллгacha) "аъло";
71 - 85 фоизгача (56,8 баллдан 68,7 баллгacha) "яхши";
55 - 70 фоизгача (44 баллдан 56,7 баллгacha) "қониқарли";
55 фоиздан кам (0 дан 43,9 баллгacha) "қониқарсиз".

6. АДАБИЁТЛАР

Асосий адабиётлар

1. Ўзбекистан Республикасининг «Чет эл инвестициялари тўғрисида» ги Конуни, 1998Й. 30 апрель. //Халқ сўзи, 1999Й. 12 январь.
2. Ўзбекистан Республикасининг «Чет эллик инвесторлар хукуқларининг кафолатлари ва уларни химоя қилиш чоралари тўғрисида» ги Конуни. 1998Й. 30 апрель. //Солик ва божхона хабарлари, 1998.
3. Каримов И.А. Ўзбекистан иқтисодий ислоҳотларни чуқурлашириш йўлида. - Т.: Ўзбекистан, 1995.
4. Каримов И.А. Ўзбекистан XXI асрга интилмоқда. - Т.: Ўзбекистон, 1995.

5. Каримов И.А. 2002 йилда республиками ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2003 йилда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаширишнинг асосий йўналишларига бағишлиланган Вазирлар Махкамасининг мажлисидағи маърузаси. //Халқ сўзи, 2003 йил 18 февраль.
6. Указ Президента Республики Ўзбекистан «О мерах по совершенствованию механизма реализации проектов с иностранными инвестициями», от 9 февраля 1998. Финансовое законодательство Республики Ўзбекистан №3, 1998. Указ Президента Республики Ўзбекистан «О частичном изменении Указа от 30 ноября 1996 года «О дополнительных стимулах льготах, предоставляемых предприятиям с иностранными инвестициями» от 27 марта 1998. //Налоговые и таможенные вести, №14, 2-8 апреля 1998.
7. Абдуллаева Ш. З. Пул, кредит ва банклар. - Т.: Молия, 2000.
8. Абдуллаева Ш. З. Банк рисклари ва қродитлаш. - Т.: Молия, 2002.
9. Ангелиди М.С., Каримов Н.Г. Анализ инвестиционных проектов: Учеб. пос. - Т.: ТМИ, 2000.
10. Абрютина М.С., Грачева А.В. Анализ финансово-экономической деятельности предприятий: Учебно-практическое пособие. ~ М.: Дело и Сервис, 2001.
11. Беренс В., Хавранек П. М. Руководство по оценке эффективности инвестиций. — М.: ИНФРА -М, 1995.
12. Бизнес-план инвестиционного проекта. Практическое пособие (Под ред. Иванниковой И.А.) - М.: Экспертное бюро - М.: 1997.
13. Бизнес-план инвестиционного проекта: Отечественный и зарубежный опыт. Современная практика и документация: Учебное пособие/Под ред В.М. Попова. - М.: Финансы и статистика, 1997.
14. Теория и практика антикризисного управления/Под ред. С.Г. Беляева, В.И. Кошкина. - М.: ЮНИТИ, 1996.
15. Кўшимча адабиётлар
16. Указ Президента Республики Ўзбекистан «О дополнительных мерах по стимулированию экспорта продукции, производимой предприятиями с иностранными инвестициями» от 26 августа 1997 года. Финансовое законодательство Республики Ўзбекистан, № 11, - Т., 1997.
17. Указ Президента Республики Ўзбекистан «О дополнительных мерах по упорядочению импортных операций от 18 февраля 1998. Богуславский М.М. Иностранные инвестиции: правовое регулирование. - М.: БЕК, 1996.
18. Бизнес - план инвестиционного проекта: отечественный и зарубежный опыт, современная практика и документация: Учеб. пособие. - М.: Финансы и статистика, 1997.
19. Гитман Л. Дж., Джонк М. Д. Основы инвестирования. - М.: Дело, 1997.
20. Конкуренция и управление рисками на предприятиях в условиях рынка. - М.: Алане, 1997.
21. Ковалев В. В. Методы оценки инвестиционных проектов - М.: Финансы и статистика, 1998.
22. Курс экономики: Учеб./Под ред. Б.А. Райзберга. - М.: ИНФРА - М, 1997.
23. Финансы и управление предприятием/ Под ред. А.М. Ковалевой. - М.: Финансы и статистика, 1995..
24. Шим Джей К, Сигел Джоел Г. Финансовый менеджмент/Пер. с англ. -М.: Филинъ, 1996.
25. Финансовый менеджмент: теория и практика: Учеб. /под ред. Е. С. Стояновой. - М.: Перспектива, 1996.
26. Инвестиционно - финансовый портфель./Отв. ред. Рубин Ю.Б., Солдаткин В. И. - М.: Сомин ТЭК, 1993.

27. Одинцов Б. Е. Проектирование экономических экспертных систем - М.: ЮНИТИ,
1996.